

OPCIÓ A

La prova consisteix a fer quatre exercicis: (1) fer la versió d'un text, (2) resoldre una qüestió de morfosintaxi, (3) resoldre una qüestió sobre llengua o civilització romana, i (4) exposar breument un tema de llengua o de civilització romana.

TEXT

AQUIL·LES MATA HÈCTOR I FA FUGIR ELS TROIANS

Hector Polypoetem ducem fortissimum occidit. Dum eum spoliare coepit, Achilles superuenit. Fit pugna maior; clamor ab oppido et a toto exercitu surgit. Hector Achillis femur sauciauit. Achilles eum persecutus est nec destitit nisi¹ eum occideret. Hectore interempto,² Achilles Troianos in fugam uertit et usque ad portas persequitur. (DARES FRIGI 24).

¹ Podeu traduir *nisi* per «fins que».

² És una forma del verb *interimo*.

LÈXIC (per ordre alfabètic)

desisto, -stiti, -stitum (3): parar, cessar.

dum (conj. temp.): mentre.

persequor, persecutus est (3) (dep.): perseguir.

Polypoetes, -is (m.): Polipoetes (cabdill grec).

superuenio, -ueni, -uentum (4): presentar-se.

Exercici 1 [5 punts]

Traduïu el text en el quadernet de respostes.

Exercici 2 [1 punt]

En la frase que acabeu de traduir *Dum eum spoliare coepit, Achilles superuenit*

1. Quin substantiu substitueix el pronom *eum*?
  - a. Hectorem
  - b. Polypoetem
  - c. Achillem
2. Quin pronom podria actuar com a subjecte de *coepit*?
  - a. Quidque
  - b. Idem
  - c. Id

Recordeu que una elecció errònia serà penalitzada.

Exercici 3 [2 punts]

A continuació teniu una sèrie de textos que pertanyen a quatre obres diferents d'Ovidi. Llegiu-los atentament i, d'acord amb la temàtica de què tracten, identifiqueu les obres pel seu títol o, si no el recordeu, per l'argument.

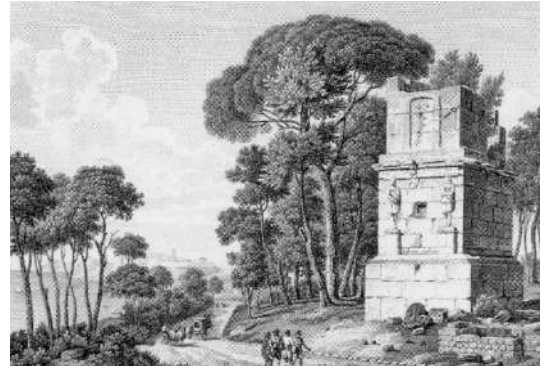
1. La teva Penèlope t'envia aquesta carta, Ulisses tardà, però no em responguis res, vine tu mateix! Sí, Troia, odiada per les noies gregues, ha caigut: ni Príam ni Troia sencera valien tant. Oh! Tant de bo quan l'adúlter es dirigia amb les seves naus a Esparta hagués estat cobert per la fúria de les aigües! Jo no hauria jagut en el llit glaçat, sola. No em queixaria, abandonada, que els dies triguin tant a passar.
2. Un dia en què Filèmon i Baucis, ja consumits pels anys, eren a l'escalinata del temple i explicaven la història d'aquell indret, Baucis va veure com Filèmon s'anava cobrint de fulles, i el vell Filèmon com s'anava cobrint de fulles Baucis. El cimall d'un arbre els anava tapant ja els rostres, però ells, mentre van poder, no van parar de parlar-se: «Adéu consort!» van dir tots dos alhora, i a tots dos alhora un tros de tija els va cobrir la boca. Encara avui els habitants de Bitínia mostren en aquell lloc dos troncs molt propers, nascuts dels seus cossos.
3. No t'aconsello que obsequiïs la teva estimada amb un regal car. Fes regals petits, però entre els regals petits dóna-li astutament el més adequat. Quan el camp estigui frondós, quan les branques cedeixin pel pes dels fruits, que un esclau li porti en un cistell ofrenes campestres (podries dir que te les han enviat de la teva finca als afores de la ciutat, encara que les hagi comprat a la via Sacra).
4. El dia de les Idus (15 de març) se celebra la joiosa festa d'Anna Perenna no lluny de les teves ribes, Tíber estranger... El tercer dia després de les Idus (17 de març) té lloc la popular festa en honor de Bacus. Bacus, inspira el poeta mentre canto la teva festivitat!

Exercici 4 [2 punts]

A continuació teniu quatre gravats de monuments romans fets per viatgers del segle XIX al seu pas per terres catalanes. Atès el caràcter singular d'aquests monuments i de la planta, us demanem que els identifiqueu amb el nom i expliqueu la funció que tenia cadascun en època romana.

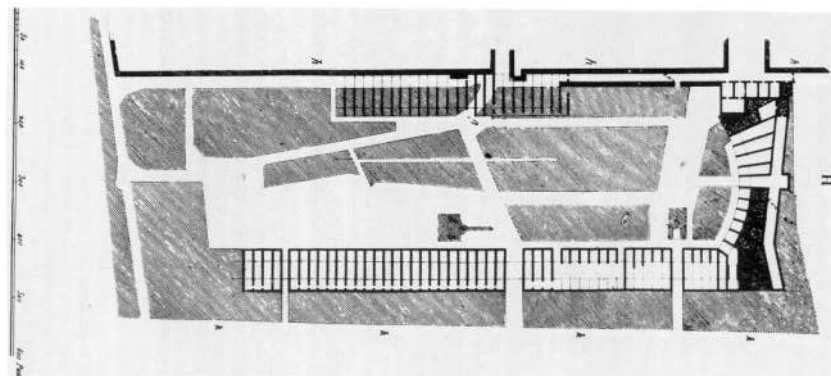
Il·lustració 1

Il·lustració 2

Il·lustració 3

Il·lustració 4

OPCIÓ B

La prova consisteix a fer quatre exercicis: (1) fer la versió d'un text, (2) resoldre una qüestió de morfosintaxi, (3) resoldre una qüestió sobre llengua o civilització romana, i (4) exposar breument un tema de llengua o de civilització romana.

TEXT

AQUIL·LES MATA HÈCTOR I FA FUGIR ELS TROIANS

Hector Polypoetem ducem fortissimum occidit. Dum eum spoliare coepit, Achilles superuenit. Fit pugna maior; clamor ab oppido et a toto exercitu surgit. Hector Achillis femur sauciauit. Achilles eum persecutus est nec destitit nisi¹ eum occideret. Hectore interempto,² Achilles Troianos in fugam uertit et usque ad portas persequitur. (DARES FRIGI 24).

---

¹ Podeu traduir *nisi* per «fins que».

² És una forma del verb *interimo*.

LÈXIC (per ordre alfabètic)

desisto, -stiti, -stitum (3): parar, cessar.

dum (conj. temp.): mentre.

persequor, persecutus est (3) (dep.): perseguir.

Polypoetes, -is (m.): Polipoetes (cabdill grec).

superuenio, -ueni, -uentum (4): presentar-se.

Exercici 1 [5 punts]

Traduïu el text en el quadernet de respostes.

Exercici 2 [1 punt]

A la frase que acabeu de traduir **Hectore interempto, Achilles Troianos in fugam uertit** substituïu el mot en negreta per la forma que correspongui del substantiu *copiae, -arum* (pl.) i a continuació feu els canvis necessaris per obtenir una nova frase correcta.

Exercici 3 [2 punts]

A continuació teniu vuit mots llatins amb el seu significat respectiu (segons el lingüista Joan Corominas), que són l'origen de vuit noms de **comarques catalanes**. Identifiqueu-les i anoteu-les en el vostre quadernet de respostes.

1. *Silva* (bosc)
2. *Vallense* (relatiu a una vall)
3. *Emporitanum* (propi d'Empúries)
4. *Paleares* (cabanes amb teulada vegetal)
5. *Riuupullense* (relatiu a un riu secundari)
6. *Sicorianum* (relatiu al riu *Sicoris*)
7. *Pinnetense* (relatiu als castells roquers)
8. *Ceretaniam* (relatiu als ceretans, poble preromà)

Exercici 4 [2 punts]

Llegiu el fragment següent del premi Nobel de literatura T. S. Eliot (1888-1965) que pertany a un text titulat «Què és un clàssic?». A continuació comenteu-lo, fent servir com a guia, si voleu, les qüestions següents.

Enumeraré certes qualitats que jo espero que tingui un «clàssic»... i que crec que es troben totes en Virgili... Un clàssic només pot sorgir quan una civilització és madura; quan una llengua i una literatura són madures; i ha de ser l'obra d'una ment madura... Maduresa de la ment: aquesta necessita història i **la consciència de la història**... Hi ha d'haver **el coneixement almenys d'un altre poble altament civilitzat**, i d'un poble d'una **civilització que sigui prou propera per haver influït i entrat a la nostra**... Des del començament Virgili, com els seus **contemporanis i predecessors immediats**, adaptava i usava constantment els descobriments, les tradicions i els invents de la poesia grega. Usar una literatura estrangera d'aquesta manera indica un estadi de civilització que va més enllà de fer servir només els estadis anteriors de la pròpia –tot i que crec que podem dir que cap poeta no ha mostrat més **sentit de la proporció** que Virgili **en els usos que feia de la poesia grega i llatina anterior**.

1. Es compleix en el cas de Virgili la condició que estableix Eliot de conèixer «almenys un altre poble altament civilitzat»? Quin?
2. En què i a partir de quan havia «influït» aquesta civilització en la civilització llatina?
3. A qui es refereix Eliot quan parla dels «contemporanis i predecessors immediats» de Virgili?
4. Com es concreta en la temàtica de l'*Eneida* el fet que Virgili mostrés un gran «sentit de la proporció en els usos que feia de la poesia grega i llatina anterior»? Quins poetes representaven «aquesta poesia grega i llatina anterior» en el cas de Virgili?
5. Penseu que en l'època de Virgili les elits polítiques i intel·lectuals de Roma eren plenament conscients de la importància històrica del poble romà? Quin era un dels principals objectius de l'*Eneida* en aquest sentit? Qui havia impulsat la seva redacció?